

РЕШЕНИЕ

№ 6278

гр. София, 22.11.2012 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 10 състав, в
открито заседание на 14.11.2012 г. в следния състав:**

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Камелия Стоянова

при участието на секретаря Велина Димитрова, като разгледа дело номер **9330** по описа за **2012** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК, вр. чл. 87 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба от Л. П. А., гражданин на Р. А., като предмет на съдебен контрол за законосъобразност е Решение № 634/27.08.2012 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от Закона за убежището и бежанците е отхвърлена молбата на лиана П. А. за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. Излагат се доводи за постановяване на решението при съществено противоречие на административно производствените правила – основание за оспорване по чл. 146, т. 3 от АПК. Претендира се отмяната на обжалваното решение като се излагат основни доводи, свързани с приложимостта на чл. 9, ал. 8 от Закона за убежището и бежанците.

Ответникът – председателят на Държавната агенция за бежанците изразява становище за неоснователност на жалбата.

Съдът, като обсъди становищата на страните и доказателствата по делото и направи проверка на основание чл. 168, ал. 1 на законосъобразността на оспорения административен акт и на посоченото в жалбата основание по чл. 146, т. 3 от АПК, приема за установени следните обстоятелства по делото:

С молба за предоставяне на статут рег. № УП 2695/28.03.2011 г., до председателя на Държавната агенция за бежанците Л. П. А., [дата на раждане] в [населено място], Г., гражданин на Р. А. е поискала закрила в Р. Б.. Молбата е последваща такава по

смисъла на § 1, т. 6 от Допълнителните разпоредби на Закона за убежището и бежанците. Преди това от жалбоподателя в производството пред настоящата инстанция са били 6 молби за предоставяне на особена закрила, като са определени като неоснователни от председателя на Държавната агенция за бежанците, при съдебното им обжалване са били потвърдени по съдебен ред. В съответствие с чл. 63а, ал. 1 от Закона за убежището и бежанците е определена дата за провеждане на интервю с кандидата за предоставяне на статут на бежанец, като същият е уведомен за датата на провеждане на интервюто, видно от представената като доказателство по спора покана. Съгласно чл. 63а, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците е проведено интервю, за което е съставен протокол, подписан от жалбоподателя, преводач и интервюиращия орган. По време на проведените интервюта е лиана П. А. е заявила, че е пристигнала в Р. Б. на 27.12.1994 г. заедно със съпруга си и дъщеря им. В страната си на произход няма роднини, не притежава недвижими имоти. Посочва, че в страната ѝ не произход не я считат за гражданин на Р. А., дори отказват издаването ѝ на национален паспорт. Посочва, че конкретната причина да не желае да се завърне в страната си на произход е, че се грижи за внука си, след като нейната дъщеря е починала при неговото раждане. Посочва, че бащата на детето учи във висше учебно заведение в [населено място]. За детето на дъщеря ѝ се грижи тя и нейният съпруг. Като доказателство по спора е предоставено удостоверение за раждане от 19.08.2011 г. на Х. К. П. от майка Н. Г. Т. (дъщеря на жалбоподателя, починала на 29.04.2011 г. при раждането на детето) и баща К. Г. П..

След анализ на представените по делото доказателства и анализ на твърденията, съдържащи с в интервюто на молителя и анализ на обстановката в Р. А. председателят на Държавната агенция за бежанците е приел, че спрямо чужденеца не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. В решението си административният орган е обосновал и неприложимостта на чл. 9, ал. 8 от Закона за убежището и бежанците, като е приел, че посочените от жалбоподателя лични мотиви не обуславят предпоставките за наличието на други хуманитарни причини по смисъла на чл. 9, ал. 8 от Закона за убежището и бежанците.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена чрез административния орган, в съответствие с чл. 152, ал. 1 от АПК, в преклузивния срок по чл. 87 от Закона за убежището и бежанците, подадена е от надлежна страна по чл. 87 от Закона за убежището и бежанците и е допустима. По същество, същата е частично основателна по следните съображения:

С обжалваното решение, на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от Закона за убежището и бежанците, е отхвърлена молбата на Л. П. А. за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. След анализ на представените по делото доказателства и анализ на информацията, съдържаща се в проведеното с жалбоподателя интервю следва извода, че по отношение на жалбоподателя в производството пред настоящата инстанция не са налице основанията за предоставяне на статут на бежанец, посочени в чл. 8, ал. 1 от Закона за убежището и бежанците.

Съгласно чл. 8, ал. 1 от Закона за убежището и бежанците статут на бежанец в Р. Б. се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Следователно, определящ фактор за

предоставяне на статут на бежанец съгласно Закона за убежището и бежанците, а и съгласно Ж. конвенция е съществуването на основателни опасения от преследване по причина на раса, религия, националност, политически убеждения или принадлежност към определена социална група. Преценката дали това опасение е основателно следва да бъде направена в светлината на обстоятелствата на всеки случай. Задължение на искащия убежище е да представи необходимите елементи за оценка на истинността на изброените факти и обстоятелства. След като достоверността на твърденията на искащия убежище бъде достатъчно добре установена, не е необходимо да се търсят детайлни потвърждения на изложените факти, като съмненията следва да се разрешават в полза на искащия убежище, освен ако няма основателни причини това да не се прави. Определящо за приложимостта на наличието на предпоставките по чл. 8, ал. 1 от Закона за убежището е бежанците е понятието "преследване" по смисъла на член 8, ал. 4 и ал. 5 от Закона за убежището и бежанците. Съгласно посочения текст преследване е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повтораемост, като съгласно ал. 5 действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, закони, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни или се прилагат с цел дискриминация, включително наказания за отклонение от военна служба, което би довело до извършване на деяния по [чл. 12, ал. 1, т. 1 - 3](#). Следователно, за да може да представлява преследване по смисъла на член 8 от Закона за убежището и бежанците събитията, които са претърпени или представляват заплахата, трябва да: - са достатъчно тежки, според тяхното естество или повторение, или да представляват сериозно посегателство на правата на човека, например живота, свободата или физическата цялост, или след преглед на всички елементи в досието се установи, че те очевидно не позволяват на лицето, което ги е претърпяло, да продължи да живее в страната по произход, и - се основават на една от причините за преследване по чл. 8 раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политически убеждения. Следователно, на първо място следва да се направи преценката от изложената бежанска история дали спрямо молителя е било налице преследване по отношение на неговата раса. Понятието раса следва да се разбира в широк смисъл и да включва принадлежност към различни етнически групи. Като общо правило може да се приеме, че преследването е на расова основа, когато преследвачът възприема обекта на преследването като принадлежащ към друга расова група, различна от неговата, от което произтича действителна или въображаема разлика и това е мотивът на неговите действия. В процесния случай дори от самия молител не са наведени каквито и да било доводи в тази насока, поради което следва да се приеме, че не е налице преследване по отношение на неговата раса. Религия - понятието религия може да се разбира в широк смисъл и да включва теистични, не теистични или атеистични вярвания. Преследването по религиозни причини може да приеме различни форми, от пълна забрана за практикуване на култа и религиозно образование до тежки дискриминационни мерки срещу лицата, принадлежащи към определена религиозна група. За да има преследване накърняването трябва да бъде достатъчно тежко. В процесия случай от страна на молителя в жалбата (и по време на проведеното интервю) не се твърди преследване по отношение на религия, поради което и същото не следва да се изследва като обстоятелство. Националност - не трябва да се разбира изключително в смисъл на гражданство, но също така означава

принадлежност към определена група поради културна или езикова идентичност или още чрез връзки с население на друга държава. В процесния случай бежанската история на чужденеца не съдържа твърдения за осъществено каквото и да било преследване по отношение на него по отношение на неговата националност, поради което и следва извода за липса на преследване поради причини на неговата националност. Политически възгледи - наличието на политически възгледи, различни от тези на правителството само по себе си не е достатъчно като доказателство за признаването на статут на бежанец, лицето, което иска убежище трябва да покаже, че властите знаят за неговите политически възгледи или му приписват такива, че неговите възгледи не се толерират от властта, че поради ситуацията в неговата страна има вероятност от преследване срещу лицето заради наличието на такива възгледи. В процесния случай от бежанската история на чужденеца следва именно обстоятелството, че същият не е бил преследван по политически причини, поради и което това обстоятелство не подлежи на изследване в производството пред настоящата инстанция. Социална група - определена социална група е обикновено съставена от лица от една и съща среда, които имат еднакви навици или еднакъв социален статус и пр. Опасенията от преследване на това основание може често да се пресичат с опасения от преследване по други причини, например раса, религия или националност. В процесния случай не се и твърди преследването на чужденеца поради принадлежността му към определена социална група. По отношение наличието на опасения, произтичащи от ново положение в страната по произход след заминаването на искащия убежище - политически промени в страната по произход могат да оправдаят опасенията от преследване, но само, ако искащият убежище може да докаже, че вследствие на тези промени, той лично би имал основателно опасение от преследване, в случай че се завърне в страната. Изложените по време на интервюто твърдения не съдържат никакви факти, въз основа на които да се приеме, че жалбоподателят изпитва опасения за преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена обществена група или политическо мнение и/или убеждение. Не става ясно каква е опасността конкретно за жалбоподателя при евентуалното му завръщане в Р. А., поради което изводите на административния орган в тази част на обжалваното решение са правилни и законосъобразни.

По отношение на предоставянето на хуманитарен статут на чужденеца.

С оглед на обстоятелството, че в жалбата и в съдебно заседание се излагат оплаквания основно за неоснователно неприлагане на чл. 9, ал. 8 от Закона за убежището и бежанците, мотивите в тази насока на настоящата съдебна инстанция ще се отнасят само относно приложимостта на посочената разпоредба.

Съгласно чл. 9, ал. 1 от Закона за убежището и бежанците хуманитарен статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: смъртно наказание или екзекуция; изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. В процесния случай посочените обстоятелства не са налице относно жалбоподателя, обстоятелство, което не се оспорва от процесуалния му представител и в съдебно заседание.

Съгласно чл. 9, ал. 8 от Закона за убежището и бежанците хуманитарен статут може

да бъде предоставен и по други причини от хуманитарен характер, както и поради причините, посочени в заключенията на Изпълнителния комитет на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците. Предпоставката за приложимостта на посочения текст в процесния случай се обуславя от отговора на два въпроса – дали предпоставка за неговата приложимост е наличието на някое от обстоятелствата по чл. 9, ал. 1, т. 1-3 и какво е съдържанието на понятието други причини от хуманитарен характер и доколко посоченото понятие включва в съдържанието си действително полаганите грижи за детето и желанието на жалбоподателя да се грижи за детето на починалата си дъщеря.

Нормата на чл. 9, ал. 8 от Закона за убежището и бежанците представлява самостоятелно основание при наличието на предпоставките, съдържащи се в същата за предоставяне на хуманитарен статут, независимо от тази по чл. 9, ал. 1 от Закона за убежището и бежанците. Аргументи в тази насока се съдържат и основно в обстоятелството, че чл. 9, ал. 8 от Закона за убежището и бежанците не съдържа изрично препращане за съответната приложимост на чл. 9, ал. 1. Така направеният извод би бил отречен при условие, че нормата на чл. 9, ал. 8 от Закона за убежището и бежанците предпоставяше като изрично изискване и наличието на някое от събитията по чл. 9, ал. 1, т. 1-3 от Закона за убежището и бежанците. Аргумент за липсата на взаимозависимост между текста на чл. 9, ал. 1, т. 1-3 и този по чл. 9, ал. 8 е и обстоятелството, че чл. 9, ал. 8 съдържа възможността за предоставяне на хуманитарен статут освен по други причини от хуманитарен характер, също така и поради поради причините, посочени в заключенията на Изпълнителния комитет на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците. Прегледът на съдържанието на съществуващите 110 заключения на Изпълнителния комитет на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците (на официалната интернет страница на UNHCR, ExCOM C. on I. P.) и анализът на тяхното съдържание предпоставя извода, че същите не са свързани с условията по чл. 9, ал. 1, т. 1-3 от Закона за убежището и бежанците, а представляват самостоятелни причини за предоставяне на хуманитарен статут. В съответствие с изложеното следва извода, че предоставянето на хуманитарен статут може да се осъществи и по други причини от хуманитарен характер, които не попадат в обхвата на събитията по чл. 9, ал. 1, т. 1-3 от Закона за убежището и бежанците и не изискват като условие за прилагане и съществуването на някое от събитията по чл. 9, ал. 1, т. 1-3 от Закона за убежището и бежанците. Относно същността на понятието други причини от хуманитарен характер. За конкретните цели, а именно с цел изясняване на същото за предоставяне на хуманитарен статут посоченото понятие не е определено със съдържание нито в националното законодателство, нито в това на Общността. Индиректно определяне на това понятие не се съдържа дори и в решенията на Съда на Европейския съюз. Единствено член 15, параграф 2 от Регламент № 343/2003 на Съвета от 18 февруари 2003 г. за установяване на критерии и механизми за определяне на държава-членка, компетентна за разглеждане на молба за убежище, която е подадена в една от

държавите-членки от гражданин на трета страна съдържа примери за съдържанието на понятието „хуманитарни причини“. При това от цялата структура на разпоредбата и историята на нейното създаване следва, че член 15, параграф 1 урежда както условията, така и процедурата при наличие на хуманитарни причини, докато член 15, параграф 2 посочва ситуации, в които принципно трябва да се приеме наличието на хуманитарни причини по смисъла на тази разпоредба и следователно трябва да се приложи хуманитарната клауза (хуманитарната клауза е определена именно в чл. 15 от регламента, като съгласно посочения текст всяка държава-членка, дори когато не е компетентна по смисъла на определените в настоящия регламент критерии, може да събере заедно членовете на едно и също семейство, както и други роднини на негова издръжка, от хуманитарни подбуди, основаващи се по-специално на съображения от семеен или културен характер). Настоящата инстанция съображава и обстоятелството, че, че понятията „хуманитарен“ и „семеен или културен контекст“ са неопределени правни понятия, които позволяват различаващо се прилагане при различни хипотези, включващи семейна връзка, като обхващащи включително и връзката между жалбоподателя и детето на починалата ѝ дъщеря. Неопределеността на посочените две понятия и по-специално на понятието други хуманитарни причини е оправдана и следва да бъде оправдана и като се имат предвид и изискванията на Х. на основните права на Европейския съюз и на Европейската конвенция за защита на правата на човека и на основните свободи (ЕКПЧ) да се обхванат житейски положения, които поради многообразието на възможните ситуации и факти не могат да се дефинират предварително подробно. В посочения случай предвид обстоятелството, че жалбоподателката се намира на територията на Р. Б. вече повече от 20 години и същата желае да се грижи за детето на починалата си дъщеря (починала при раждането на същото) следва да се приеме наличието именно на други причини от хуманитарен характер по смисъла на чл. 9, ал. 8 от Закона за убежището и бежанците. Така направения извод не се отрича от обстоятелството, че бащата на детето е български гражданин и че за същия съществува евентуалната възможност да полага грижи за детето, като в производството пред настоящата инстанция не се събраха доказателства в другата насока, а именно, че същият не желае да полага грижи за детето. Така направените изводи не се отичат от това обстоятелство именно и поради факта на пребиваване на жалбоподателя на територията на Р. Б. повече от 20 години, предвид обстоятелството, че същата няма роднини в страната си на произход, както и имущество и предвид изявеното явно желание от същата да полага в максимална степен грижи за детето на починалата си дъщеря. Както се установи и в производството пред настоящата инстанция грижите за детето се полагат именно от неговата баба (жалбоподателката в производството пред настоящата инстанция), което обстоятелство беше установено и от разпитания свидетел, а и не беше оспорено от ответника. В тази връзка следва и извода, че отделянето на детето от неговата баба, която основно полага грижи за него би

представлявало възможно нарушение на гарантираното в член 7 от Х. на основните права на Европейския съюз право на зачитане на семейния живот, като се има предвид връзката между жалбоподателката като баба и нейния внук. При завръщането на жалбоподателката в страната ѝ на произход би се очаквало разделяне на детето на дъщеря ѝ от нея. Това определя извода, че за прилагането на член 7 от Х. на основните права на Европейския съюз към случай като този по настоящото производство следва да се приеме, че връзката между жалбоподателката като баба и нейния внук може да попада в обхвата на правото на зачитане на семейния живот, като за това не се изисква задължително съвместен живот на членовете на семейството (има се предвид и възрастта на детето). Следователно евентуалното завръщане на жалбоподателката в страната ѝ на произход би представлявало посегателство срещу нейното право на зачитане на семейния живот по смисъла на член 7 от Х. за основните права на Европейския съюз. Действително, на настоящата съдебна инстанция е известно, че подобно посегателство би могло да се обоснове с изискванията на член 52, параграфи 1 и 3 от Х.. Във връзка с това член 52, параграф 1 от Х. предвижда по-специално, че всяко ограничаване на упражняването на правото на зачитане на семейния живот трябва да бъде предвидено в закон и да зачита основното съдържание на това право, както и да спазва принципа на пропорционалност. Настоящата съдебна инстанция намира, че подобно ограничение не е предвидено в Закона за убежището и бежанците, а освен това същото не би следвало спазването на принципа на пропорционалност.

Действително, във връзка с тълкуването на понятието за „семеен живот“ следва да се даде и отговор на въпроса дали от член 7 от Х. на основните права на Европейския съюз произтича само право на защита на „ефективен“ семеен живот, както това се изисква от постоянната практика на Европейския съд за правата на човека по чл. 8 от ЕКПЧ, или член 7 от Х. закриля и семейните връзки, които не представляват „ефективен“ семеен живот по смисъла на практиката на Европейския съд за правата на човека. Този въпрос се поставя в настоящото производство, защото жалбоподателката с оглед на възрастта на детето, същото е родено на 27.04.2011 г. е живяла и живее със същото от една година и половина. Съгласно практиката на Европейския съд за правата на човека по член 8 от ЕКПЧ тази разпоредба гарантира правото на зачитане на семейния живот и затова предполага съществуващо семейство. Решаващо при това е, че между засегнатите лица е съществувал действителен семеен живот, при което трябва по-специално да се изследва дали наистина и в действителност са налице тесни лични връзки. От разпитания в хода на съдебното производство свидетел се установява, че жалбоподателката в производството пред настоящата инстанция е тази, която основно полага грижи за детето. Във връзка с това следва да се посочат разясненията към Х. на основните права, и по-специално разясненията към член 7 от Х. на основните права на Европейския съюз, където се подчертава, че правата по член 7

отговарят на гарантираните с член 8 от ЕКПЧ права. Следователно трябва да се приеме, че семейният живот по смисъла на чл. 7 от Х. на основните права на Европейския съюз предполага действително съществуваща, тясна лична връзка между засегнатите лица, каквато в процесния случай е валице. В тази връзка следва да има предвид и Решение от 13.06.1979 г. на Европейския съд за правата на човека по дело М. срещу Б. (М. v. B.), жалба № 6833/74, съгласно мотивите на което, "семейният живот" по смисъла на чл. 8 включва най-малкото връзките между близки роднини, например тези между баба и дядо и внуци, тъй като такива роднини могат да играят значителна роля в него. Както се посочи в мотивите на настоящото решение, от разпитания в хода на производството пред настоящата инстанция свидетел се установява, че жалбоподателката е тази, която полага основните грижи за детето. "Зачитането" на така разбирания семеен живот включва задължение за държавата да действа по начин, който да позволява тези връзки да се развиват нормално.

По изложените съображения отказът на административния орган за предоставяне на хуманитарен статут на основание чл. 9, ал. 8 от Закона за убежището и бежанците е незаконосъобразен. Като съобрази обстоятелството, че естеството на обжалвания акт не позволява решаването на спора по същество, преписката в частта ѝ по искането за предоставяне на хуманитарен статут следва да бъде изпратена на председателя на Държавната агенция за бежанците, който следва да изследва обстоятелството относно наличието на други причини от хуманитарен характер по смисъла на чл. 9, ал. 8 от Закона за убежището и бежанците и дали същите са налице по отношение на Л. П. А..

Като взе предвид направените фактически и правни изводи, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Л. П. А., гражданин на Р. А. срещу Решение № 634/27.08.2012 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, в частта му, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 от Закона за убежището и бежанците е отхвърлена молбата на Л. П. А. за предоставяне на статут на бежанец, като неоснователна.

ОТМЕНЯ решение № 634/27.08.2012 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, в частта му с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 4 от Закона за убежището и бежанците е отхвърлена молбата на Л. П. А., гражданин на Р. А. за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9 от Закона за убежището и бежанците.

ИЗПРАЩА административната преписката на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет за ново произнасяне в тази част, съобразно указанията на съда, дадени в мотивите на решението.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: